

NÁVOD

K VYPLNĚNÍ SOUPISOVÉ PŘIHLÁŠKY

podle zákona ze dne 21. března 1948 o nové pozemkové reformě (trvalé úpravě vlastnictví k zemědělské a lesní půdě) a podle příslušné vyhlášky ministra zemědělství.

I. Povšechné poučení.

1. Která půda podléhá soupisu.

Soupisu podléhá půda sloužící zemědělské výrobě:

- a) jestliže výměra půdy, která je ve vlastnictví fyzické osoby, jakož i jejích rodinných příslušníků, nebo ve vlastnictví osoby právnické, přesahuje výměru 50 ha; do této výměry se započítává nejen půda, která je ve výhradném vlastnictví těchto osob, nýbrž i poměrná část výměry půdy, kterou vlastní tyto osoby společně nebo s osobami jinými - cizími. (Srov. příklad uvedený na str. 2, II, č. 1 — Příklad 2.)

Do této výměry se započítává též výměra půdy odpovídající podílům, které má vlastník sám, nebo jeho rodinní příslušníci v družstvech vlastních půdu sloužící zemědělské výrobě a v podobných právních útvarech (urbaniální obce, komposesoráty, singularisté a pod.).

- b) na které vlastníci (fyzické osoby spolu s rodinnými příslušníky) trvale sami nepracují, nebo která je ve vlastnictví právnických osob, i když výměra nepřesahuje 50 ha.

Ze soupisu je vyňata půda, jež je ve vlastnictví státu, státních podniků a fondů, svazků územní samosprávy a Jednotných svazů zemědělců, urbaniálních obcí, komposesorátů, singularistů a podobných právních útvarů nebo pastvinářských společenstev a pastvinářských družstev.

Má-li vlastník půdu nepřesahující výměru 1 ha a oznámí-li místnímu národnímu výboru, v jehož obvodu půda leží, že žádá o ponechání této půdy podle § 1, odst. 3 zák. o nové pozemkové reformě, není povinen soupisem.

2. Která půda slouží zemědělské výrobě.

Půdou sloužící zemědělské výrobě, která je předmětem soupisu, jsou: role, louky, zahrady (též ovocné sady), vinice, chmelnice, pastviny, lesy, rybníky, soukromé vodní toky, jezera, močály, neplodné půdy, zaplavovaná území, parifikační, soukromé cesty, stavební místa, zastavěné plochy včetně budov a nádvorí.

Předmětem soupisu jsou i vedlejší hospodář-

sky samostatné objekty, spojené vlastnický s půdou podléhající soupisu a sloužící zemědělství (líhovary, škrobárny, mlékárny, pily a pod.), aby bylo lze posoudit, zda slouží převážně hospodaření na zemědělské půdě.

Naproti tomu nejsou předmětem soupisu zastavěné plochy, které tvoří součást zemědělského podniku a s ním hospodářsky nesouvisí (na př. obytný dům ve městě, stavební parcela mimo zemědělský podnik).

3. Kdo je vlastníkem.

Za vlastníka povinného soupisem se pokládá:

- a) knihovní vlastník,
- b) dědic, jemuž byla pozůstalost soudem odevzdána,
- c) vydražitel,
- d) u půdy, která je v držbě toho, na koho byla vlastnický převedena, tento držitel, třebaž převod vlastnictví není ještě knihovním zápisem dovršen,
- e) u neodevzdaných pozůstalostí na Slovensku dědic, v zemích České a Moravskoslezské dědic nebo odkazovník, kterému má půda připadnouti.

Osoby výše uvedené považují se s hlediska soupisu za vlastníky půdy i tenkrát, přešla-li tato půda právním jednáním mezi živými (koupi, darováním, postupní smlouvou a pod.) uzavřeným po dni 4. dubna 1947 na osoby jiné nebo byla-li reálně rozdělena, když by jinak podle stavu ke dni 4. dubna 1947 soupisu podléhala.

4. Koho jest považovati za rodinného příslušníka.

Rodinnými příslušníky jsou:

- a) příbuzní v řadě vzestupné jako rodiče, prarodiče, adoptivní rodiče (osvojitelé),
- b) příbuzní v řadě sestupné jako děti, vnuci, právnicki, adoptivní děti (osvojení),
- c) sourozenci,
- d) manžel (manželka), druh (družka) a jeho (její) sourozenci,
- e) zeť, snacha,
- f) tetán, tetyně.

avšak pouze, pokud trvale žijí s vlastníkem v společné domácnosti.

5. Kdo jest povinen podatí soupisovou přihlášku.

- a) Soupisem jsou povinny osoby fyzické bez rozdílu národností a státního občanství, jakož i tuzemské a cizozemské osoby právnické, pokud vlastní půdu pod č. 1 uvedenou.

Vlastník je soupisové povinnosti zproštěn, splní-li ji ten, na koho byla půda vlastnický převodena a kdo ji drží, třebaš převod vlastnictví není ještě knihovním zápisem dovršen. U neodevzdaných pozůstalosti v zemi České a Moravskoslezské stihá povinnost soupisu dědice nebo odkazovníka, kterému má půda připadnouti,

- b) jsou-li osoby soupisem povinné nezvěstné, zdržují-li se v cizině, nebo je-li jejich majetek pod národní nebo jinou úřední správou, jest soupisem povinen uživatel nebo národní (úřední) správce půdy, na kterou se soupis vztahuje.

6. Jak se podává soupisová přihláška.

- a) Soupisovou přihlášku podávají:

aa) vlastník (fyzická osoba) za sebe a své rodinné příslušníky (č. 4), při čemž přihlásí nejen majetek, který má sám nebo jeho rodinní příslušníci ve výhradním vlastnictví, nýbrž i majetek, který má s rodinnými příslušníky ve spoluvlastnictví (srov. II, č. 1, příklad 1); rovněž přihlásí spoluvlastnické podíly, které má sám nebo jeho rodinní příslušníci v jiném majetku (společně s osobami cizími — srov. II, č. 1, příklad 2); podává se společná přihláška,

bb) spoluvlastníci každý za sebe, pokud nejde o případy uvedené pod písm. aa) (rodinní příslušníci č. 4),

cc) samostatně každá právnická osoba.

b) Soupisová přihláška se podává:

aa) bez výzvy, a to do 45 dnů ode dne uveřejnění vyhlášky ministra zemědělství o soupisu, v případech uvedených na str. 1, pod I, č. 1, písm. a); z právnických osob podávají přihlášku bez výzvy též zemědělská družstva, obecně prospěšné nadace nebo zařízení sociální nebo zdravotní péče, národní podniky a šlechtitelské podniky, i když výměra jejich půdy nepřesahuje 50 ha,

bb) na výzvu místního národního výboru v případech uvedených na str. 1, pod I, č. 1, písm. b), a to do 30 dnů ode dne doručení výzvy.

7. Kde se podává přihláška.

Soupisová přihláška se podává dvojmo (na Slovensku trojmo) místnímu národnímu výboru obce, v jejímž obvodu leží půda soupisu podléhající.

Leží-li půda v obvodu různých obcí, podá vlastník (přihlašovatel) soupisovou přihlášku v obci svého bydliště a připojí pro každou obec, v jejímž obvodu půda leží, po dvou (na Slovensku po třech) stejnopisech.

8. Trestní ustanovení.

Kdo nepředloží včas soupis nebo kdo v něm učiní úmyslně nepravdivé údaje, dále kdo uvede nepravdivé údaje za tím účelem, aby půda byla zcela nebo zčásti vyňata z výkupu (§ 1, odst. 4 a 5 a § 2 zákona), bude potrestán — nejde-li o čin jinak trestný — okresním národním výborem pro přestupek pokutou do 50.000 Kčs nebo vězením do 6 měsíců, po případě oběma těmito tresty.

II. Vyplňování soupisových přihlášek.

1. Z jakých částí se skládá soupisová přihláška.

Soupisová přihláška sestává z tiskopisu A a z příslušného počtu seznamů parcel B.

Leží-li půda v několika kat. územích, nutno pro každé kat. území vyplnit zvláštní seznam parcel B. Zvláštní seznam parcel B nutno vyplnit též pro půdu rodinného příslušníka (I, č. 1, písm. a), i když jeho půda leží v kat. území jako půda přihlašovatele.

Příklad 1: Manželé mají ve spoluvlastnictví statek o výměře 60 ha, z toho 40 ha v obci K., 20 ha v obci L. S nimi žije ve společné domácnosti manželův otec, který má vlastní půdu ve výměře 4 ha v obci K. Podá se dvojmo (na Slovensku trojmo) společný soupis na tiskopise A a dvojmo (na Slovensku trojmo) tři seznamy parcel B. V jednom seznamu B se uvede společný majetek manželů v obci

K., v druhém seznamu B majetek manželů v obci L., v třetím seznamu B majetek manželova otce v obci K.

Příklad 2: Manželé mají ve spoluvlastnictví statek čp. 3 v obci K. o výměře 45 ha. Manželka je mimo to vlastníci jedné ideální poloviny usedlosti čp. 15 o výměře 20 ha v téže obci; vlastníkem druhé ideální poloviny této usedlosti je osoba cizí (nikoliv rodinný příslušník). Manželé podají společnou soupisovou přihlášku na tiskopise A a dva seznamy parcel B. V jednom seznamu se uvedou parcely statku čp. 3, v druhém seznamu parcely usedlosti čp. 15 s poznámkou, že se přihlašuje ideální jedna polovina.

Příklad 3: Usedlost o výměře 30 ha je ve spoluvlastnictví dvou bratří; jeden z nich na usedlosti pracuje, druhý žije ve městě. Přihlášku podá pouze bratr žijící ve městě.

Osoba soupisem povinná vyplní nejprve seznam parcel B a údaje z něho přenesou pak do tiskopisu A.

2. Jak se vyplňuje seznam parcel B.

- a) Strana 1 tohoto seznamu se vyplní podle předtisku. Druh objektu a jeho název se vyplní na př. takto: Statek Hořany, usedlost čp. 3 v Bezně, lesní závod v Dubči.

Celková výměra přihlašované půdy se vepíše teprve po vyplnění a sečtení příslušných sloupců na str. 2 a 3.

- b) Na stranách 2 a 3 se zapíše v příslušných sloupcích všechny parcely podléhající soupisu tak, jak jsou uvedeny v pozemnostním archu. Je-li způsob vzdělávání (kultura) parcely nyní odlišný od kultury uvedené v pozemnostním archu, uvede se ve sloupci 4 na př.: role nyní les, nebo: pastva nyní louka. U pozemkových parcel, které jsou zapsány v zemských deskách, se připojí k číslu knihovní vložky, uvedenému ve sloupci 1, písmena „z. d.“.

Při vyplňování sloupců 6–12 (výměra parcel) jest třeba dbáti toho, aby výměry byly zapsány do správných sloupců tak, jak je v záhlaví předepsáno.

Nestačí-li pro napsání parcel v jednom katastrálním území strana 2–3, použije se jedné, případně i více čtyřstránkových vložek k seznamu B.

Katastrální výtěžek (ve sloupci 13) se uvede v korunách, nikoliv ve zlatých. Je-li v pozemnostním archu uveden výtěžek ve zlatých, přepočítá se na koruny podle poměru 1 zl = 2 K.

Ve sloupci 14 se uvede obecná cena za 1 ha, ve sloupci 15 vypočtená cena celé parcely. Obecnou cenou se rozumí průměrná obecná cena za posledních 10 let před výkupem anebo obecná cena v době výkupu, je-li tato nižší. Tato vyznačená cena není závaznou pro stanovení náhrady za vykoupenou půdu.

Ve sloupci 16 vyznačí přihlašovatel parcely, o jejichž ponechání žádá zcela nebo zčásti.

Ve sloupci 17 se uvede u každé parcely osoba hospodářící. Hospodářeli vlastníci sám, vepíše slovo „vlastník“. Hospodářeli osoba jiná (pachtýř a pod.), uvede ji jménem.

Ve sloupci 18 se uvede rok, od kterého je parcela trvale propachtována.

Přihlašují-li se pouze ideální podíly, zapíše se ve sloupcích 6–12 sice výměry celých parcel, avšak v poznámce se uvede „Přihlašuje se pouze $\frac{1}{2}$ “ nebo „ $\frac{2}{3}$ “ a pod.

- c) Po vyplnění strany 2 a 3 seznamu parcel se součty sloupců 6–12 přenesou na stranu 1 do příslušných řádek a dohromady sečtou.

3. Jak se vyplňuje tiskopis A.

a) Vyplnění strany 1.

Na straně 1 se uvede nejprve v tabulec jméno vlastníka (spoluvlastníků, případně i rodinných příslušníků — srov. shora I, č. 6) spolu s ostatními údaji uvedenými ve sloupci 2–6.

Ve sloupci 5 (postavení v domácnosti) se uvede přednosta domácnosti a u ostatních vlastníků (spoluvlastníků) příbuzenský poměr k němu.

Správnost těchto údajů dá si potvrditi přihlašovatel místním národním výborem pouze tehdy, leželi půda soupisu podléhající v jiné obci než je bydliště přihlašovatele.

b) Vyplnění strany 2 a 3.

K položce 1:

Do celkového přehledu půdy podle katastrálních území se přenesou součty z připojených seznamů B tak, že údaje se strany 1 každého seznamu parcel B přijdou na zvláštní řádku a provede se celkový součet. U půdy rodinných příslušníků se uvede v poznámce jméno rodinného příslušníka. Přihlašují-li se pouze ideální podíly, vyznačí se tato okolnost rovněž v poznámce.

Členové družstev vlastnicích půdy, jež slouží zemědělské výrobě, a podobných právních útvarů, uvedou na zvláštní řádce celkového přehledu půdy výměru odpovídající jejich členskému podílu (t. j. výměru půdy, jež by připadla členovi v případě reálného rozdělení družstevních, urbaniálních a pod. pozemků).

Příklad: Zemědělec je vlastníkem usedlosti o výměře 40 ha. Současně je členem lesního družstva; jeho družstevnímu podílu odpovídá výměra 20 ha družstevní půdy.

V celkovém přehledu půdy uvede na první řádce výměru svého vlastního majetku (přenos ze seznamu B), na další řádce ve sloupci „půdy celkem“: 20 ha, a v poznámce: podíl v lesním družstvu.

K položce 2:

Ve sloupci 3 tabulky se uvede u každé osoby na půdě trvale pracující, zda jde o vlastníka, pachtýře nebo pouze uživatele.

K položce 4:

Vyplní pouze vlastník půdy do 50 ha, který na ní nepracuje. Uvedou se zdroje a výše důchodu, u pracovního důchodu se uvede též zaměstnavatel [na př.: vlastník z provozu živnosti 100.000 Kčs, z pachtu pozemků 10.000 Kčs, syn (zaměstnanec ČSD) pracovní důchod 60.000 Kčs].

c) Vyplnění strany 4.

K položce 9:

V seznamu stálých zaměstnanců buďtež

uvedeni i bývalí zaměstnanci, kterým vlastník objektu poskytuje pravidelné příspěvky (požitky), na př. pensijní, nadlejšovací, dary z milosti, s udáním výše těchto požitků v rubrice „poznámka“.

K položce 10:

Vlastník půdy pracující na výměře přes 50 ha zde uvede skutečnosti, jimiž odůvodňuje volbu parcel do výměry 50 ha (výpočet průměrné hodnoty, souvislost požadované půdy a pod.).

Vlastník, který na půdě trvale nepracuje, uvede:

1. skutečnosti, jimiž odůvodňuje, že jeho půda je vyňata z výkupu vůbec (na př. co mu zabraňuje v práci na půdě; že na půdě pracují rodiče — dřívější vlastníci; že nabyl půdu od rodičů — zemědělců a vrátí se ku práci na ní a do které doby),
2. skutečnosti, jimiž odůvodňuje požadavek na ponechání výměry 1, 2, po případě 4 ha půdy, na př. že je dělníkem podléhající pouze dani ze mzdy, nebo že výnosu půdy potřebuje k doplnění svých příjmů, které nestačí k jeho existenci; v tomto případě musí vypočítat, jaké výměry půdy je třeba, aby jeho celkový důchod včetně důchodu jeho rodinných příslušníků (I. č. 4) dosáhl dvojnásobku daněprostého minima podle předpisů platných o zdanění pracovního důchodu, nejméně však dvojnásobku daněprostého minima čtyřčlenné rodiny, t. j. 81.600 Kčs ročně. Současně se odůvodní i volba parcel, o jichž ponechání vlastník žádá.

Právníké osoby, pokud se jich týká ustanovení § 2 nebo § 1, odst. 3 poslední věty zákona, uvedou a podle možnosti osvědčí příslušný důvod. Na př.: jde o zemědělské výrobní družstvo skládající se z výkoných zemědělců, nebo: při-

hlášená půda slouží účelům obecně prospěšné nadace; jde o půdu šlechtitelských podniků; přihlášená půda slouží vydržování duchovních spravujících nižší církevní úřady (jmění obroční, náboženských obcí a pod.).

Nestačí-li na tyto údaje místo, připojí se zvláštní příloha.

K položce 11:

Podává-li spoluvlastník samostatnou přihlášku (I. č. 6), uvede zde jména a adresy ostatních spoluvlastníků.

Zde se uvede též případné členství v družstvech, jež vlastní půdu sloužící zemědělské výrobě, a to jméno a sídlo družstva a výše členského podílu, a vypočte se výměra půdy družstva odpovídající podílu přihlašovatele. Členové urbárních obcí, komposesorátů a podobných útvarů uvedou obdobně údaje o svém členství v těchto právních útvarech.

4. Co se připojí k soupisové přihlášce.

- a) Zemědělská výrobní družstva, jakož i jiná družstva, jež vlastní půdu sloužící zemědělské výrobě, připojí k soupisové přihlášce stanovy družstva, seznam všech členů s udáním výše a počtu podílů každého člena, výměry vlastních pozemků jednotlivých členů a výměry pozemků jejich rodinných příslušníků.
- b) Právníké osoby, na jejichž půdu se zákon podmíněně nevztahuje (§ 3, odst. 2 vyhlášky o soupisu), předloží též podle možnosti potvrzení příslušného ministerstva (o obecně prospěšnosti zařízení, o tom, že půda je nutná k řádnému provozu a rozvoji podniku, že činnost šlechtitelská je nezbytná a pod.), šlechtitelské podniky též povolení ke šlechtění osiva a sadby.
- c) Osoby fyzické připojí k přihlášce podle potřeby potvrzení o výši svých příjmů, o tom, kterým daním podléhají a pod.